

ŠIBENSKI GLASNIK

List za vijesti, vojne naredbe i općinske naputke

Cijena Kuna 2.50

Izlazi utorkom, četvrtkom i subotom

Lit. 1.—

Hiljade i hiljade sovjetskih lješeva prekrivaju područja napuštena od Njemaca.

U napadaju na jedan njemački konvoj angloamerikanci su izgubili 28 zrakoplova.

Iz glavnog stana Vodje Reicha, 14. listopada 1943.

Vrhovno zapovjedništvo oružanih snaga javlja:

Sjeverno od Azonskog mora i na srednjem Dnjepru neprijatelj je jučer žestoko nastavio svoja pokušavanja na dosadašnjim otpornim točkama u cilju prodora. Ti prodori bili su u ogorčenim borbama odbijeni, a nekoliko mjesnih prodora su bili otsječeni.

Ma ušću Pripjeta i u prostoru oko Gomela naše su čete svojim protunapadajima dobile na prostoru pošto su odbile neprijateljske ispade. Jaki neprijateljski napadaji u prostoru zapadno Smolenska bili su ponovo razbijeni pod naročito velikim gubitcima Sovjeta, koji su pri tome izgubili 50 oklopnih kola. Naročitog udjela pri ovom obranbenom uspjehu imalo je zračno oružje,

svojim ponavljanim učešćem, borbeni i bliskoborbeni zrakoplovnih odreda čije su operacije dobrim dejstvom izvedene. Na ostalom bojištu, također jugozapadno Velikije Luki, vladala je samo mjestimična borbena djelatnost.

Prilikom uzalud pokušanih neprijateljskih zračnih napadaja protiv jedne naše pratnje u vodama krajnjeg sjevera oborile su naše lovačke i rušiličke skupine 28 zrakoplova, a mornarički sigurnosni čamci četiri.

Mjestimice su još u toku teške borbe. Njemački laki borbeni zrakoplovi jako su pogodili jedan neprijateljski ratni brod u zalivu Napulja. Mala količina neprijateljskih zrakoplova za smetnju bacala je jučer bez plana nekoliko bombi na zapadno-njemačkog područje.

htjeli bi i sada da vide ubojstvo i samrtne udarce. Ali Španjolska ostaje na putu, kojim je pošla prije 7 godina budući imade zemlja još u najstrašnjoj uspomeni boljševističku vladavinu.

Fašistička milicija raste. Zapovjednik fašističke milicije Renato Ricci mogao je prilikom jednog apela generalštaba utvrditi, da se primjećuje iz dana u dan prorast redova fašističke milicije. Fašističko-republikanska država Italija će ubrzo raspolagati ratobornim četama, od kojih su odstranjeni svi talozi ljenosti i izdajstva.

Bugarska poznaje svoje neprijatelje. - Bugarski ministar inostranih poslova Sava Kirov održao je prije kratkog vremena jedan govor, u kome je između ostalog rekao slijedeće: „Jednom nas je Engleska već prevarila. Sad kad se iz Londona objelodanjuju zadovoljivi glasovi, koji nas žele po drugi put prevariti moramo pomisliti na uslove mira, koji su nas prije 24 godine učinili robovima.“

Jedan židov i njegovi planovi. - Onaj već poznati engleski cionista Weismann kanio se je u jednom povjerljivom govoru na krugovalu, da ponešto zagleda u svoje židovske karte. On smatra

da u svijetu neće doći do mira, dok se po cijelom svijetu ne riješi židovsko pitanje. Ovime on svakako smatra da će židovi tek tada prestati sa podstrekavanjima i buntovničkim radom, čim budu posvuda mogli sjesti na vreće pune novaca.

Među braćom

List „Völkischer Beobachter“ bavi se u jednom svom članku ciljevima neprijateljskih snaga, koje list ovako predstavlja:

„Račun Engleske je jasan: Staljin će pobjediti - ali na dan pobjede stajat će tako jako oslabljen na obali Atlantika, da neće moći niti da učini skok preko vode, a još manje da bi bio opasan snu anglo-amerikanaca da sami vladaju nad Azijom i Afrikom. Da ovaj Churchillovski izgled svijeta u budućnosti, na daleko pokriven Rooseveltovskim, predstavlja osoran lom svima tradicijama Britanije, - za to ne treba dokaza; svakome je poznato, da je samovlada jedne tako silne moći na evropskom kopnu, kao što bi to bila pobjedonosna Sovjetska Unija, ispunjala strahom svakog Engleza još prije nekoliko godina. Ali taj narod je u svojoj degenerativnosti i u svojoj slijepoj mržnji na mlade snage postao tako bezosjećajan, da nema smisla niti za veličinu opasnosti koja mu prijete, a još manje za očekivane nečovječanske patnje evropskih naroda, zadate im pod boljševizmom. Staljinov račun je potpuno sličan, samo sa obrnutim predznacima: gospodar Kremlja je jasno uočio brutalne egoističke poteze anglo-amerikanske politike prijateljstva pa želi da ostane jak za onaj dan kada se budu njegove horde - poslije uništenja Evrope postavile neposredno protiv Anglo-Amerikanaca!“

Mjere zračne odbrane za stanovništvo područja grada Šibenika.

Mjesno zapovjedništvo zajedno sa gradskom upravom izdalo je slijedeća naređenja:

1. Svi stanovnici grada počam od 14 - 65 godine podčinjeni su odmah dužnosti civilne zračne odbrane.

Svatko tko ove naredene mjere nikako ili samo nedostavno izvodi biti će kažnjen novčanom kaznom ili kaznom zatvora.

Sabotaža pri dotičnim uređajima biti će kažnjena smrću.

2. sva oružana lica su primorana da za vrijeme zračnog napadaja strijeljaju svakog pljačkaša.

3. Od strane gradske uprave određuje se:

a) za svaku zračnu odbranenu četvrt: jednog zračno odbrambenog nadglednika.

b) za svaku pojedinu kuću: jednog zračno odbrambenog pomoćnika.

Zračno odbrambeni pomoćnik opet određuje za svaku pojedinu kuću od ukućana, koji inače ne mogu poslužiti nijednoj drugoj zračno odbrambenoj tehničkoj upotrebi:

1 osoblje za gašenje vatre (A)

1 osoblje za čišćenje ruševina (B)

1 osoblje za spašavanje ranjenika (C)

A) Jačina i oprema osoblja za gašenje vatre

Jačina: dva do četiri čovjeka (prema veličini kuće)

Oprema: posude za vodu za privremeno gašenje manjih požara.

Saketići sa pjeskom za gašenje požara od zapaljivih bombi.

Sjekire i lopate.

B) Jačina i oprema osoblja za čišćenje ruševina:

Jačina: (kao gore:) 2 do 4 čovjeka (prema veličini kuće)

Oprema: lopate, sjekire, motike - lašun, -kola za odvažanje ruševina.

C) Osoblje za spašavanje ranjenika.

Jačina: 2 čovjeka

Oprema: boce za napajanje, nosiljke ili pokrivači i sjedalice za prenos ranjenika, prema potrebi zavojni pribor.

I žene mogu (u slučaju nedostatka muškaračkih snaga) da budu u ovo uvršteni.

4. Zračno - odbrambeni pomoćnik i policijski organi počevši odmah stalno ispituju slijedeće ovdje iznesene naredene mjere:

a) Zamračenje treba do krajnosti da se ispuni.

Za vrijeme uzbune moraju sva vozila voziti ugašenim svijetlom ili da se zaustave.

b) Svi postojeći podrumi određeni su za skloništa i moraju odmah za takve biti preudešeni.

(Pobočne grede. izlazi u nuždi, mogućnost sjedenju starijih osobama, rasvjeta).

c) Svaka kućna zajednica ili više njih ukupno treba da pripremi jedno sklonište (rovovi za otšropke ili skloništa).

OGLAS.

Proti Zorzenoni ing. Hektora, posljednjeg boravišta, u Šibeniku a sada nepoznatog boravišta, prikazala je Oštrić Karla ud. Vendelina iz Šibenika, zastupana po punomoćniku Ježini dr-a Krsti, odvjetniku u Šibeniku, kod Sudbenog Stola u Šibeniku tužbu radi isplate Lit. 140.000.— spp.

Na temelju ove tužbe urečeno je prvo ročište za dan 8 studenoga 1943 u 9 sati prije podne soba broj 53.

Za očuvanje prava gosp. Zorzenona ing. Hektora postavlja se gospodin Ivčić dr. Milivoj, odvjetnik u Šibeniku za skrbnika.

Ovaj će skrbnik zastupati gosp. Zorzenona ing. Hektora u gorinaznačenoj parnici za njegovu opasnost i troškove, dokle god on ne stupi pred sud ili ne imenuje punomoćnika.

Sudbeni Stol u Šibeniku.

odio VIII na 29 rujna 1943.

Rovovi za otšropke moraju biti pokriveni. Ovi nesmiju nalaziti blizu kuća (opasnost rušenja.)

d) *Podkrovne sobe. potkrovlja i žitnice* treba da se oslobode svih lako upaljivih predmeta (Sukna, haljine, drva itd.)

e) Na svakom spratu i na podkrovlju moraju se pripremiti sanduci sa pijeskom i posude sa vodom za gašenje požara od zapaljivih bombi.

f) U podrumima i donjim kućnim prostorijama treba pripremiti lopate, lopatice i sjekire da bi se pri jednom pogotku bombe odmah mogla pružiti pomoć zasutima.

Naputke zračno-obrambenog nadglednika koji je određen od strane vlasti sa redarstvenom silom treba pošto poto slijediti.

Zračno-obrambeni nadglednik ima bijeli trak na rukavu sa natpisom: „Zračna odbrana“.

Uskraćivanje poslušnosti biti će smatrano sabotazom i kažnjavano!

Šibenčani!!!

Ako svi budete poslušali ovim mjerama tada ćete biti dovoljno naoružani da otklonite sve užase jednog terorističkog napadaja!

Sačuvajte vaš stari grad i nemojte dozvoliti da padne žrtvom požara od bombi koje neprijateljski teroristički zrakoplovi bez ikakvog obzira posvuda bacaju na svoje bližnje.

Nemojte biti znatiželjni pri zračnim napadajima, potražite skloništa, već su toliki bili pri zračnim napadajima žrtve njihove vlastite znatiželje.

sol u zamjenu za žito. Neznamo hoćemo li tu starinsku trgovinu moći oživjeti, jer se još nije moglo doći do sporazuma: koliko soli za jedan kilogram žita. Da nam u zadnju ne bude drniški kruh - previše zasoljen, kad nam je i onako cijeli život i zasoljen i posoljen.

Iz Pretstojništva Redarstva

Jučer, dne 15 rujna 1943, kažnjen je novčanom kaznom u iznosu od 1200 kuna, Elez Ante iz Šibeniku zbog prekršaja naredbe br. 21 - naredba o suzbijanju skupoće.

Pozivaju se svi vlasnici hotela i privatnih prenočišta da se prijave mjesnom pretstojništvu redarstva.

Rad V radne skupine za vršenje opravaka na željezničkoj pruzi Šibenik-Perković odgođen je na neizvjesno vrijeme budući da su svi opravci već dovršeni.

Upozoravaju se svi građani ove pomenute radne skupine (koja bi danas dne 16. X. morala otpočeti radom) da obrate pažnju kakvom eventualnom pozivu u vidu oglasa.

Zašto se je odustalo od kazana?

Općina je građanstvo izvješćivala putem lista o svakom svom koraku kojeg je učinila na putu prehrane grada. Izvješćivala ga o svim zaključcima Prehrambenog odbora i Vijeća i ništa se nije učinilo sa „zatvorenim vratima“ da javnost nebi odmah putem lista bila obavještena. Kako je bilo teško stvoriti onaj pravi zaključak koji bi svakome ugodio to bi se uvažilo i želje i prigovore iz građanstva i mnogi prvašnji zaključci bili su ponovno ispitani i stvoreni opet novi, da se zadovolje i oni, koji su prigovarali. Mi smo pri tome postupali kao ispravni građanski odbor i nijesmo htjeli ništa naređivati jer mi nijesmo tu da naređujemo i nikome prijetimo, već da služimo gradu i narodu, pa makar to bilo za najkraće vrijeme. Iz tih razloga se mogu protumačiti zašto smo par puta mijenjali već stvorene odluke, da smo napokon došli do zadnje. Ta je zadnja odluka: da se nemože izdavati hrana sa kazana za 10.000 prijavljenih, jer je nemoguće taj posao tehnički svladati, bez dovoljnog broja i kazana i samog osoblja koji bi oko toga radio.

Na taj način se je odredilo, da se za sve prijavljene izdaje hljeb dok zaliha brašna potraje a uz to će spisak prijavljenih kontrolirati Njemačko vojno zapovjedništvo i brisati one, koji su se prijavili, a oni utvrde da imaju dovoljno hrane i ne trebaju kraj tolike potrebe drugih mnogo oskudnijih. Oni koji se nijesu do sada prijavili, mogu se prijaviti, pa ćemo i taj spisak uputiti Vojnoj komandi da i njega re-

vidira, pa i ako se jedan dio novo prijavljenih pripusti uzimanju hljeba, dati će se i njima dok zaliha traje.

Svakako je nakana odbora bila dobra i nadasve socijalna, da dade naime samo onima, koji su zbilja oskudni, a sada kad se je skoro čitavi grad prijavio sasvim oskudnim, odbor ne može a i neće da vrši na svoju ruku brisanja, pa skida sa sebe svaku odgovornost.

Po želji Njemačkog vojnog zapovjedništva urediti će se u Uboškom domu kazan za gradske siromahe prosjake. Spisak gradskih siromaha će biti podnjet na reviziju i odobrenje istoj Vojnoj Komandi, a može se raditi o par stotina gradskih siromaha, kojima će se na trošak općine dati jedan put dnevno topla čorba, tako uz hljeb koji će primati mogu proživjeti ovo najteže doba sve naravno dok zalihe potraju i dok ne stigne pomoć sa strane.

Stanje naših zaliha je svakim danom to gore, jer se one sve više troše, a osim onih 9.000 kg. raži što smo dobili iz Knina, općini za ishranu nije stigla nikakova druga zaliha.

Već je upućeno dijeljenje za svo pučanstvo grada: šećera 400 grama, soli 500. grama, ulja jedan deci i sapuna 100 grama po osobi, a kad utvrdimo zalihe šećera poslije ove podijele, dati će se i ostali dio šećera građanstvu, a ostaviti u rezervi samo izvjesna zaliha za bolnicu, teške bolesnike u gradu i slične potrebe.

Građanstvo će biti i dalje u listu o svemu obavješteno.

Tisak: Pučka Tiskara - Šibenik

Razgovor ugodni među nama šibenčanima

Kad se govori o milosrđu prema bližnjemu, nije pri tome rečeno, da onaj koji ima više dade sve svoje onome, koji ništa nema, nego eto, da od svojih zaliha odijeli ono što može i pomogne najprije onome, koji mu je bliži, a nema. Kako mi živimo poslije 19. vijeka od smrti Gospodnje, neće nikome pasti na pamet, da sada uvede u Šibeniku onu spasonosnu. „Podijeli sve svoje i slijedi Mene“. Slijedili bi ljudi da su tamo puni hambari, ali kad smo svi tako usko vezani sa materom zemljom i sa životom, pa nitko ne misli na ono što će doći iza ovog ružičastog života, ne može se od nikoga tražiti, da bilo koga slijedi. Nadalje, kad se je govorilo o milosrđu nije se tražilo od onih dobrih sugrađana koji imaju svoje dobre zalihe, da se ne upišu za kazan, ali se je barem držalo, da neće biti najžešći vikači, već da će se poslije svečanog čina upisa ušutiti i barem izmoliti koji Očenaš, da im Bog oprostí ako nijesu bili sasvim iskreni — recimo prema Opskrbnom odboru.

Eto nam je sada propao i taj griješni kazan! Kazan je turski naziv za kotao, a moguće nam je ta tuđa riječ donijela smolu i skrivila svu borbu oko njega, iako je bio za sada prazan. Misli se je, da se neće za taj turski lambik prijaviti ni 4.000 građana, ali 10.000, to nije nitko očekivao! Deset hiljada kazandija u našem malom Šibeniku, to može biti samo opomena Poreznom uredu, koji neće smjeti da više uopće ubire poreze od građana ovoga grada!

Ovih dana smo doznali, kako ko od građana stoji kod maloga puka. To je dragocijenjeno saznanje. Kak bi se za upis u kazan pomolio koji debeli, ili njemu slična družica u debljini, najprije sve naše ženice koje su u redu čekale počele bi se gurati kao da

su htjele jedna drugoj došaptati: Zar i ovaj debeli hoće s nama na kazan! Onda bi nastalo mrmljanje, pa i glasne primjedbe, ko da je sirota debeljko kriv, što mu sve ide u tek, pa makar on kod kuće ne imao zalihe ni da se prekrsti. Eto, to je prvo opažanje: da je u ovim vremenima vrlo neuputno biti debeo. Debeli nijesu malome puku nikako simpatični! Isto tako je vrlo škakljivo u ovim vremenima imati neprijatelja. Netko se n. pr. nije prijavio u kazan, a onaj s kojim on ne govori, prišapne samo komšiji, da se je i „on“ prijavio za kazan i ako je bogatum, iako ima velike zalihe hrane kod kuće; tada u čas grakne cijeli grad i samo se govori o njegovim zalihama, o njegovom bogatstvu i sramoti vječnoj, koju je sebi i svojim tom navodnom prijavom nanio. Zaludu ti ga je braniti da se sirota čovjek nije prijavio, ostaje to na njemu i on je gotov. Pa i da objesi na leđa najveći oglas da se on nije prijavio za kazan, nebi mu nitko povjerovao, već bi taj oglas smatrao samo potvrdom gole istine. Čudno je to, da danas nitko nikomu ne vjeruje, ko što su ljudi utuvili u glavu, da su naše dvije deputacije koje su pošle u bijeli Zagreb pošle da vide kako izgleda iza ujedinjenja sa Dalmacijom, ili da se nauživaju dobre janjetine kod Bedjanca, već je ljude vodila briga da nama pomognu. A ko će o svemu tome uvjeriti nas ovamo, a naročito njihove supruge u Šibeniku - ljubomorne na zagrebačku janjetinu.

U staro doba bio je Šibenik izvozni grad za morsku sol. Velike solane u Zablaću opskrbljivale su veći dio Bosne, a sol su izvezile cijele karavane, koje su u zamjenu za sol dovažale u Šibenik žitarice i istočnu robu. I danas mi nastojimo da oživimo stara vremena, pa nudimo u Knin i Drniš našu